

13.11.2023

Група №24

Урок №22

Тема: Словосполучення з прийменником **по** (піти по гриби; по цей день; блукати по полю; триватиме з лютого по квітень; кожному по сувенірові; зауваження по суті тощо).

Мета: (формування компетентностей): предметні (знання учнів про синтаксичні норми; правила утворення словосполучень із прийменником **по**; уміння аналізувати текст; навички грамотного письма); ключові (уміння вчитися: логічне мислення, увага, пам'ять, творчі здібності, старанність і наполегливість; навички самоаналізу своєї роботи; комунікативні: уміння працювати в колективі і парах; інформаційні: навички роботи з текстами, уміння узагальнювати матеріал для презентації; навички роботи з тестами; загальнокультурні: уміння працювати в інтернет-просторі, толерантне ставлення до інших). Тип уроку: урок засвоєння нового матеріалу. Матеріали до уроку Епіграф Розширювати свої знання можна тільки тоді, коли дивишся прямо в очі власному незнанню (К. Ушинський).

Матеріали до уроку

Написати конспект у зошит.

Варто пам'ятати про таку особливість української мови, як позиційні чергування прийменників **у, в, з, із, зі (зо)**, пов'язані з милозвучністю. У цих чергуваннях голосний звук **у** та звукосполучення **із, зі (зо)** вживаються для уникнення збігу важких для вимови приголосних, а приголосні **в, з** – для уникнення збігу голосних. При цьому пріоритетним є усунення збігу голосних.

Прийменник у вживається:

1. Між приголосними: узя**в у** хлопця, пішов **у** кіно.
2. Перед приголосними на початку речення: У **кімнаті** тихо.
3. Після паузи (розділового знака) перед приголосним: *Дитина* – **у** плач.
4. Між голосним і приголосним та завжди перед **в, ф, льв, св, тв, хв** тощо: виглянув у вікно; у хвилини тривоги; зайшла у своїй справі.

Прийменник в уживається:

1. Між голосними: прийшла **в** оточенні; бачила в озері.

2. Перед голосним на початку речення: В іншій ситуації. В озері купатися краще.
3. Після голосного перед приголосним (крім **в, ф, льв, св, хв** та ін.): зайшли в ліс; але: побачила у вікно.

Уживання прийменників **з, із, зі (зо)**

1. **З** уживається перед словом, що починається на голосний: вийшов з автомобіля; узгодив з управлінням; вирішили з орендою приміщення.
2. **З** уживається перед приголосним (крім **с, ш**): одна з них мала вже прийти; наш керівник – з Херсона; **але**: вийшов зі школи.
3. **Із** уживається між приголосними (переважно **з, с, ц, ч, ш, щ**): із сиром пироги; взяв із шафи; разом із часописом; приїхав із Сімферополя.
4. **Зі** вживається перед сполученням приголосних, серед яких є **з, с, ц, ч, ш, щ**: зустрівся зі старостами груп; виїхав зі Сходу; пізно прийшов зі школи.
5. **Зо** (фонетичний варіант **зі**) вживається з числівниками **два, три** та займенником **мною**: зустрівся *зо (зі) мною*; *разів зо два*.

В українській мові прийменник **по** вживають з іменниками, займенниками, числівниками; конструкції з ним виражають такі відношення:

- а) часові: **по** обіді, маю відпустку **по** 15 березня, приїду **по** святах (іноді можна замінити іменником у родовому відмінку з прийменником *після – після свят*);
- б) об'єктні: *погладив по голівці, по коліна у воді*;
- в) мети: пішов **по** воду, пішла **по** гриби (*і за грибами*), поїхав **по** рибу;
- г) кількісні відношення: **по** 25 осіб у групі; працює **по** 10 годин на добу;
- д) найчастіше вживаємо цей прийменник на позначення просторових відношень: **по** садочку ходжу, **по** діброві вітер віє.

Домашнє завдання.

Написати конспект за поданим матеріалом, (для 11 класу за підручником О. Авраменка: вивчити правила в підручнику с. 71-73, вправа 2, с.73 (письмово).) **Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту**

tanita.yar2018@gmail.com

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку.